

Politidirektoratet

Oslo 21/9-26

Høring – forslag til ny forskrift om opptak til bachelor

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Politidirektoratet følgende innspill i det videre arbeidet med forslag til ny forskrift for opptak til bachelorstudiet på Politihøgskolen. Høringssvaret er utarbeidet i samarbeid med våre lokale organisasjonsledd.

Innledende kommentarer

Et mangfoldig politi med sivilt preg er viktig for å ivareta trygghet og rettssikkerhet i håndhevingen av dagens og framtidens samfunnsoppdrag. NTL stiller seg i utgangspunktet positiv til forslaget til ny forskrift, men har noen forslag til forbedringer. Det er positivt at regelverket tilpasses ny forskrift og gjøres mer oversiktlig og tilgjengelig. Det er viktig at opptaksregelverket sikrer en rettferdig, transparent og forutsigbar opptaksprosess, bidrar til et inkluderende politi som speiler samfunnet, og legger til rette for reelle og gode interne karriereveier for ansatte i etaten.

De sentrale opptakskrav må være tydelige og offentlig tilgjengelige. Dette gjelder særlig krav knyttet til helse, fysisk kapasitet, vandel og egnethet. Når mye av det konkrete innholdet legges til retningslinjer, bør disse utarbeides gjennom åpne prosesser med involvering av partene og være lett tilgjengelige og forståelige for søkerne.

Det bør også tydeliggjøres at opptakskravene skal være nødvendige og relevante for å kunne gjennomføre politiutdanningen. Kravene bør ikke bygge på særskilte forutsetninger som først og fremst er relevante for enkelte funksjoner eller spesialtjenester senere i yrkeslivet.

NTL er positiv til at helse vurderes individuelt. Retningslinjene bør sikre at vurderingene er konkrete og forholdsmessige, og at nødvendig og forsvarlig tilrettelegging vurderes før en søker eventuelt avvises.

De fysiske kravene må være faglig begrunnet, relevante for utdanningen, tydelige for søkerne og praktiseres likt. Tilsvarende må det ved vurdering av vandel og egnethet være klare kriterier og dokumenterte vurderinger. Ved avslag bør søkeren få en konkret begrunnelse og ha en reell mulighet til å få avgjørelsen overprøvd.

Full støtte til å utelate førstegangsvitnemålskvote (§ 4-2)

NTL støtter forslaget om at det ikke skal benyttes en egen kvote for førstegangsvitnemål for søkere. Politiyrket krever høy grad av modenhet, refleksjonsevne og livserfaring. Opptaksordningen bør derfor ikke innrettes slik at den favoriserer at politistudentene skal være yngst mulig.

Når søkerne konkurrerer i ordinær kvote sikres det bedre muligheter for personer som har opparbeidet seg yrkeserfaring, relevant kompetanse eller høyere utdanning før de søker politiutdanningen. Dette er også viktig for sivilansatte i politiet som ønsker å ta politiutdanning som ledd i et internt karriereskifte.

NTL mener at et politi som skal speile befolkningen, også har nytte av studenter med variert arbeids-, utdannings- og livserfaring. Vi støtter derfor at det ikke innføres en egen førstegangsvitnemålskvote.

Krav til fleksibilitet i vurderingen av realkompetanse (§ 2-2)

Forslagets § 2-2 presiserer unntakene fra kravet om generell studiekompetanse gjennom henvisning til de aktuelle bestemmelsene i den nasjonale opptaksforskriften. NTL støtter at regelverket gjøres ryddigere, mer presist og brukervennlig.

Samtidig vil vi understreke at realkompetansevurderingen må praktiseres med tilstrekkelig fleksibilitet og ta hensyn til relevant kompetanse som er opparbeidet gjennom arbeidslivet.

Sivilansatte i politiet kan gjennom arbeid i etaten ha opparbeidet betydelig etatskunnskap, praktisk erfaring, fagkompetanse og intern opplæring som er relevant både for politiutdanningen og for senere oppgaveløsning.

NTL mener derfor at relevant intern kompetanse og arbeidserfaring må kunne tillegges reell betydning i den individuelle realkompetansevurderingen. Det vil bidra til å etablere gode interne karriereveier og gjøre det mulig for politiet å beholde og videreutvikle verdifull kompetanse som allerede finnes i organisasjonen.

Rettsikkerhet ved automatisert saksbehandling (§ 5-1)

Opptaket til politiutdanningen skiller seg fra mange andre høyere utdanninger ved at det stilles sammensatte særkrav, blant annet knyttet til helse, vandel og egnethet. Retten til å kreve manuell overprøving av et automatisert avslag må være enkel, tilgjengelig og ubyråkratisk. En manuell overprøving må innebære en reell og selvstendig vurdering av saken.

Det må være åpenhet om hvilke objektive kriterier og deler av opptaksprosessen som behandles automatisk. Skjønnsmessige vurderinger, særlig knyttet til helse og egnethet, må ikke overlates til helautomatiske systemer.

Søkerne må i tillegg få tilstrekkelig informasjon om grunnlaget for et avslag til at de kan forstå avgjørelsen og ivareta sine interesser dersom de ønsker overprøving. Effektivisering må ikke skje på bekostning av individuell vurdering, etterprøvbarehet og rettssikkerhet.

Justering av kravet til førerrett klasse B (§ 3-1 bokstav c)

NTL støtter denne forslaget om å flytte tidspunkt fra 1. til 15. august i søknadsåret. Det er en fornuftig og praktisk tilpasning til faktisk semesterstart og tidspunktet for senere opplæring i utrykningskjøring.

Endringen kan bidra til å forhindre at ellers godt kvalifiserte søkere blir unødige avvist som følge av noen få dagers avvik mellom forskriftens frist og den faktiske gjennomføringen av utdanningen.

Støtte til regionale kvoter og samisk språkkompetanse (§ 4-3)

NTL støtter forslaget om å videreføre disse kvoteordningene. Lokal tilknytning og språklig og kulturell kompetanse er viktig for at politiet skal kunne opprettholde tillit, legitimitet og kompetanse i hele landet. Det bidrar også til et mer inkluderende og representativt politi.

NTL mener samtidig at ordningene bør evalueres jevnlig. Evalueringen bør blant annet se på effekten på rekruttering, gjennomføring av utdanningen og om ordningene bidrar til langsiktig stabilisering av kompetanse i Nord-Norge.

NTL er positive til at reservasjon av studieplass reguleres tydeligere. Bestemmelsen om «andre tungtveiende grunner» bør praktiseres på en forutsigbar måte, samtidig som det må være nødvendig fleksibilitet til å ivareta ekstraordinære og individuelle situasjoner.

Avsluttende kommentarer

NTL mener samlet sett at forslaget går i riktig retning. Et godt opptaksregelverk må sikre nødvendige kvalifikasjoner hos fremtidige polititjenestepersoner, samtidig som det ivaretar rettssikkerhet, likebehandling, mangfold og muligheten til å rekruttere personer med variert kompetanse og erfaring.

Med hilsen

Norsk Tjenestemannslag

Kjersti Barsok

Forbundsleder

/s/

Thomas Sandvik

Forbundssekretær